

Modrost v pogovorih, domačih in tujih.

Lahek.

Lahko zmiraj zgoraj plava.

Lahko je, če je hvaležno.

Lahko postane težko, če nerad storiš.

Ni lahko napraviti iz polena pipek (zobotrebec).

Lahko iz grada streljati.

Lahko s tujim polenom orehe klatiti.

Lahko v koprive zaiti, težko vun priti.

Lahko dobljeno, skoro zapravljeno.

Lahko zaslužil, lahko razrušil.

Lahko napraviti celo vas, težko pridobiti hišo.

Lahko stotino pustiš, kjer tisoč dobiš.

Lažje cajno bolj varovati ko kup otrok.

Reki: Lahek ko pero.

Ima lahek jezik, korak, spanje.

Lahke krvi je.

Lahko ga primi!

Lahke smrti je umrl.

Lahka mu zemljica!

Kratkočasnici.

»Pa ugani, Janko, koliko orehov imam v žepu? Če ugaaneš, pa dobiš vseh šest.« — Janko (otiplje žep): »Devet jih imaš!« — »O ti tepec! Saj sem ti povedal, da jih imam šest!«

»Oh, ali so zdaj dnevi dolgi!« je rekel leni Jakec en dan po Novem letu.

Drobiž.

Najmanjše knjige. Že stari rimski pisatelj Plinij pripoveduje o knjigi Iliadi, da je bila tako majhna, da so jo lahko spravili v orehovo lupino. Najmanjša knjiga je izšla v tiskarni Salmina v Padovi na Laškem leta 1862. Visoka je samo devet milimetrov in pol, torej niti en centimeter, široka šest milimetrov,

dobrega pol centimetra, pa je vendar na vsaki strani devet vrstic s približno sto besedami. Natisnjeno je v tej knjigi pismo slavnega učenjaka Galileja na neko kraljico. Salmina je priredil par let pozneje, leta 1870., tudi izdajo pesnika Danteja v velikosti štirih centimetrov na višino in dveh na širino. Najmanjše Sveto pismo, stari testament, so tiskali leta 1896. v mestu Glasgov na Škotskem na 936 straneh najfinejšega indijskega papirja, višina štiri centimetre in pol, širina niti tri. Še manjši je novi testament iste založbe, tri centimetre in pa dva. Leta 1674. je tiskal B. Schmidt v Holandiji zbirko pesmi na 49 straneh v obliki ene četrtine angleške znamke za en peni (10 vinarjev).

Albatros. Marsikdo je že čital, da spremljajo velikanski ptiči, albatros imenovani, ladje na odprtem morju. Naenkrat se prikažejo, se vsedejo na ladjo, gredo z njo naprej, spet izginejo. Na otokih Tihega oceana jih je bilo včasih na milijone, sedaj so jih pa že zelo pobil. Zlasti Japonci so jim nevarni. Ptice so namreč pravi veliki, od konca ene peroti do druge merijo do štiri metre. Na otoku Laysan in na manjšem bližnjem otočiču jih je bilo pred 20. leti še nad poldrugi milijon, leta 1909. samo še pol milijona, od leta 1909. do 1911. se je število zopet pomnožilo. A leta 1912. so jih Japonci ukradli kar pol milijona, in ostalo jih je samo še 200.000. Sedaj so pa stroge naredbe, kdaj smejo albatrose streljati, kdaj ne, in število se zopet dviga.

Največja klavnica. Znano je, da imajo v Čikago v Severni Ameriki največje klavnice sveta. Vsak dan tam zakoljejo, zdravniško preiščejo in predelajo 40.000 goved, 72.000 prešičev in 60.000 ovac. Med Čikago in morjem vozi neprestano 100.000 vagonov s hladilnimi pripravami, ki prevažajo meso.

Globočina morja. Da je morje zelo globoko, si lahko mislimo; vendar pa malokdo ve, da je povprečna globina morja veliko večja kakor povprečna višina gorā. Če bi bilo vse morje enako globoko, bi znašala globočina 3500 metrov; če bi bila vsa zemlja enako viso-

ka in bi ne bilo ne hribov in ne dolin, bi znašala višina samo 650 metrov. Naše Adrijansko morje ni bogve kako globoko; najgloblja točka je nekaj nad 1200 metrov. Največje globočine so v Pacifiku ali Tihem oceanu, enkrat 9427 metrov, drugič 9636 metrov, enkrat pa 9788 metrov. To je, kolikor je dosedaj znano, zaenkrat najgloblja točka morja. Če vidimo razburkano morje, mislimo, da je razburkano do dna. Pa ni res. Najhujši viharji ne sežejo dalje kakor do 30 metrov, tam se voda še čisto malo giblje, naprej pa nič več. Pa tudi ne vidi se tako globoko, kot si ljudje predstavljajo, ampak samo do 65 metrov. Torej vlada splošno v svetovnem morju, razen čisto gori ob površini, večni mir in večna tema.

Pribežališče za ptice. Kakor na albatrose, so prežali in prežijo lovci tudi na druge divje ptice. Samo v državi Luizijana v Uniji (Zedinjene države severo-ameriške) so jih leta 1912. pomorili nad štiri milijone. Zlasti otok Marš Island pri mestu Novi Orleans je bil pravi raj za lovce te vrste; na milijone uboge živali so tam postrelili ali polovili. Vdova znanega milijarderja Sage Russela je pa sedaj otok kupila za 750.000 kron in ga

je podarila revnim pticam: čuvaji ne pustijo nobenega lovca nanj. Ostal bo tak kot je, divji in neobljuden. Dolg je 25 kilometrov — od Ljubljane do Kranja — širok pa 12 kilometrov — od Ljubljane do Medvod.

Slovstvo.

Jugoslovanska knjigarna je izdala naslednja dela, ki jih gorko priporočamo:

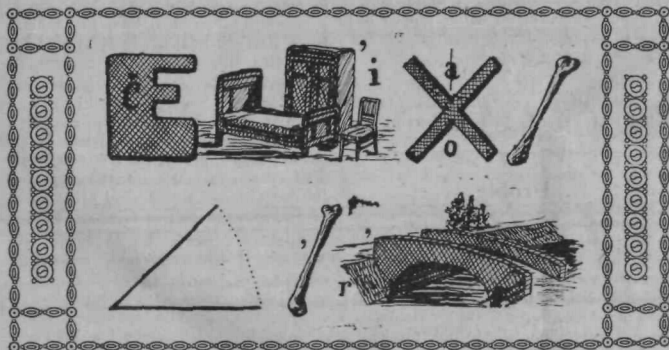
12 Tantum ergo. Pro IV vocibus inaequalibus (za mešani zbor). St. Premrl.

Marija, dobrotno nam ohrani dom in rod! Za mešani zbor in orgle zložil Stan-ko Premrl. Cena izvodu 2 K.

Ali znaš? Zbirka najpotrebnejših molitev in kratek krščanski nauk. Petnajsti pomnoženi natis. Cena broš. 1 K.

Petelinov Janez. -Povest. Spisal Jakob Alešovec. Drugi, popravljene natis. Broš. 6 K 40 vin., vez. 8 K 80 vin. Za bolj odrastlo mladino zelo zabavno in poučno berivo. Zgodba izprijenega študenta, ki je v veliko žalost domači družini in v kvar občini. Pretresljivi konec čitatelja popolnoma zadovolji.

Rebus.

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnji številki.)